

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Kézdi-Vásárhely új diszpolgára.

A székely szív igaz szeretetének, őszinte hálájának szép megnyilatkozása volt az a tiszteletreméltó cselekedet, a mely Kézdi-Vásárhely város képviselő testületének f. hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésének fénypontját képezte.

Nagyméltósága Dr. Wlassics Gyula, vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztert és hatálykai Pötsa József, v. b. t. t. és Háromszék vármegye főispánját, Kézdi-Vásárhely város diszpolgáraivá választotta a képviselőtestület, egyhangulag, általános lelkesedéssel, hátul azon nagy érdekért, melyeket a két kiváló férfi városunk közművelődésügyének fejlesztése körül, örök hálára kötelező módon szereztek.

Örömmel konstatáljuk városunk derék képviselőtestületének e dicséretes tényét, melylyel nemcsak a város közönségének elismerését dokumentálta a két nagy férfival szemben, de önmagát is megtisztelte, midőn olyan egyéneknek nyújtotta az elismerés pálmáját, a kik örök díszei lesznek városunknak.

Dr. Wlassics Gyula miniszter — eltekintve a hazai általános jólétet emelő lelkes munkásságától — különösen a községi fiu- és leányiskolák államosítása s ez iskoláknak a mai kor színvonalán álló, palota számba menő, gyönyörű iskolaépület emelésével is bő érdemet szerzett a

diszpolgárságra. A róm. kath. gymnasium főgymnasiummá fejlesztése is az ő nevéhez fűződik, mert ő biztosította a fejlesztést az államsegély megadásával, a nélkül a főgymnasium csak jámbor óhaj-tés maradt volna még évtizedeken keresztül is.

A polgári leányiskola létesítését is csak az ő székelyszerető szívéből várja városunk és vidéke, ő tőle, a ki a kézdivásárhelyi községi iskolák államosítására vonatkozó aktára ezen, egész programmot jelentő szavakat irta:

„A székelység erősítése a Királyhágón túl: a helyes és életerős nemzeti politikának a tengelye!” meglévéngyőződve, hogy a legszentebb, a legfontosabb állami érdek a román határon őrt álló székely-magyar népoktatás mintaszerűsége és magas fokú fejlődésének biztosítása.

Hatálykai Pötsa József valóságos belső titk. tanácsos, es és kir. kamarás, Háromszék vármegyének főispánja a másik új diszpolgár. Több, mint 22 éve kormányozza vármegyénket, mint főispán, atyai szeretettel, ritka lelkesedéssel. Ő valóban a „székelyek atyja.”

Programjának főtétele: a székely faj izmosítása.

Minden gondolata, minden cselekedete e szép célt szolgálja. Nincs megyénkben közművelődési, humánus, közgazdasági intézmény, melyet ő nem támogatna, s mely

székely nem lenne s ebben a minőségben teljesen magyar. Városunk mindennemű ügyei iránt kiváló jóindulattal s igaz szeretettel viseltetett hosszú főispánsága egész ideje alatt s hogy Wlassics miniszter iskoláinkat államosította, a gymnasium fejlesztését az államsegély megadásával biztosította: nagyrészt neki is köszönhetjük. S ha sikerül a polgári leányiskola létesítése a közeljövőben: abban is bizonyára bő része lesz az érdemből.

Ime nagyjában az érdemek, a melyekért e két kiváló hazafiút városunk képviselőtestülete diszpolgárrá választotta, önmagát is megtisztelvén általa.

Üdvözljük a két kiváló hazafiút városunk képviselőtestületét!

Üdvözljük a két új diszpolgárt, szívünk mélyéből kívánva, hogy sokáig legyenek városunknak büszkeségei, díszei!

Bucsuzó igazgató.

Erdélyi Károly a kézdi-vásárhelyi polgári fiúiskola nyugalmazott igazgatója pár nap múlva körünkől eltávozik s egészségi okokból, a Balaton partján fekvő Almádi községben fog állandóan letelepedni.

Mivel nevezett igazgató lapunk elődeinek a „K.-Vásárhely és vidék”-nek szerkesztője, a Székelyföldnek pedig munkatársa volt, szíves örömet adunk helyet az alábbi közleménynek, melyben lapunk egyik munkatársa a távozó derék férfinak buzgó közügyi működésére vet visszpillantást.

Erdélyi Károly született 1845. június 20-án Zala-

TÁRCZA.

Kézdi-Vásárhely város története.*)

Irtá: Dobay János.

(Folytatás.)

A nép jellemének képződésére nagy befolyással voltak kezdettől fogva nemcsak a nevelés, foglalkozás, hanem az éghajlati, sőt építkezési viszonyok is. Mint kizárólag iparral és kereskedelemmel foglalkozó népben élesen domborodik ki a nyereségvágy s mint ennek természetes folyománya: erős hajlamuk anyagi érdekeik védelmezésére. Ez a tulajdon, ha erkölcsi szempontból nem is felettebb tiszteletré méltó, de a nép haladására s megszerzett jogai megvédelmezésére általában fenmaradására nagy befolyással volt. E mellé sorakozik s azt ugyiszólva kiegyenlíti a példás vallásosság és szorgalom, mely úgy a régiebb, mint újabb korban egyik legszebb jellemvonását képezi. A város magas fekvése, a légnyomás és időjárás gyakori változásai erősebb táplálkozást, tévén szükségessé, hevesebb vérmérsékletet adnak, míg a sajátos építkezési viszonyok, mennyiben az egy udvaron lakó több család külső, belső dol-

gai a többiek szeme előtt folynak le, bizonyos önértéket kölcsönöz. Mindezen tulajdonságok összessége s továbbá a természetes ösztön: a minden idegen iránt való ellenszenv, tisztán hamisítatlan megőrző e nép ősi jellegét, úgy, hogy az egész Székelyföldön sehol sem lehet látni a székely erőnyeket és hibákat oly ősz eredetiségben, mint itt Kézdi-Vásárhelytől. A családi életben a nő hűséges munkatársa a férjnek s szorgalma s erénye által a jó nők igazi mintaképe. A hűtlenség és erkölestelen élet minden időben példás büntetésben részesültek, de nagyon ritkán volt erre szükség és ma is a kézdivásárhelyi őspolgárok családi élete vajmi ritkán szolgált anyagot a kisvárosi botránykrónikához. De van a családi életnek egy sötét árnyoldala is, melyet nem bagyhatok érintetlenül; és ez az elagott s munkatehetetlen szülők iránt való tiszteletlenség. Mivel a család minden tagjának dolgozni s keresni kell, ha valamelyik „tartó” lesz, bizony nem részesül valami gyöngéd bánásmódban. Erre én nem egy, hanem igen sok példát láttam, míg az ellenkezőre keveset.

A lakosság kultúrtörékvései s a miveltiségi állapotok fejlődéséről igen keveset tudunk. Erre nézve a fennmaradt adatok épen semmi világot nem vetnek. Azt tudjuk, hogy a 18-ik század közepétől kezdve az ev. ref. egyházközség által fenntartott iskola és kantai róm. kath. algymnasium virágzó és népes volt s ugyszintén a 25 évig fennállott katonai nevelő-intézet is a közműveltség emelésének fontos tényezője volt, de mindhárom iskola

a szabadságharc után bezárattott és csak a reakció megszűntével kezdhették meg ismét működésüket.

A humán eszmék a 70-es évek elején kezdetek a városban tért hódítani s azon szép eszme, hogy a társadalom szenvedő részén, a másik rész van hivatva társulás útján segíteni, egy lelkes hölgy, zágoni báró Szentkereszty Stephanie kezdeményezésére s buzgó munkálkodása folytán három virágzó humán intézetben nyert igen szép kifejezést. E három intézet a háromszéki „Erzsébet árva-leány nevelő intézet”, a Kézdi-Vásárhely városi és vidéki „Rudolf” kórház és a k.-vásárhelyi Stephanie menedékház s mindhárom méltó büszkesége e városnak s egyszersmind fényes jele úgy a nemes bárónő, mint e város lelkes közönsége áldozatkész-ségének.

Ha a város népmozgalmi viszonyait vizsgáljuk, azon megdöbbentő eredményre jutunk, hogy e város lakossága rohamosan fogy. Ennek legfőbb bizonyítékát az utóbbi két népszámlálás adatai képezik.

Az 1891. évi népszámlálás adatai alapján az országos statisztikai hivatal 4700-ban állapította meg Kézdi-Vásárhely város lakosságát. Az 1881. évi népszámlálás szerint 5200 lakosa volt, tehát az utolsó 10 év alatt 500-zal fogyott.

(Folyt. köv.)

*) Mutatvány Háromszék vármegye közönségének most megjelent millenáris emlékkönyvéből.

megyében Nemes-Vita községben. Gymnasiumi tanulmányait Keszthely, Veszprém és Győrben végezte. Győrött megszerezte a fő-elemi tanítói oklevelet s mintegy 3 $\frac{1}{2}$ évig tanítószkodott. Ezután Keszthelyre ment, a hol a gazdasági akadémiát kitűnő eredménnyel végezte s a honnan 1000 forint államségéllyel külföldre küldetett tanulmányutra Würtembergbe. Innen hazatérve Keszthelyen 1870-ben a gazdasági akadémia akkori hírneves igazgatója, Sporzon Pál mellett a „Gyakorlati Mezőgazda” című lapot szerkesztette mindaddig, a míg 1873 őszén, a kézdi-vásárhelyi felső-népiskolához neveztetett ki igazgatónak. Pár év múlva megszerezte, a polgári iskolákra jogosító külön képesítést is.

Erdélyi Károly csaknem 30 évig működött a népoktatásügy terén. Ebből kevés híján 26 évet töltött városunkban, közelméréssel kitüntetett munkásságban. A midőn 1873-ban a felső-népiskola igazgatását átvette, ez még a kezdet nehézségeivel küzdött, a melyeket azonban ifjú lelkesedéssel igyekezett legyőzni. Hamar belátván azonban, hogy a felső-népiskola nem e vidék és város viszonyaihoz való intézmény, hosszús munkásságot fejtett ki, hogy a felső-népiskola átalakíttassék polgári iskolává a mi végre 1892-ben sikerült is. ■ hogy a polgáriiskola ma olyannyira látogatott, abban a kitűnő tanári testület mellett Erdélyi Károly az érdem java része. S ez nem is esoda. Hiszen az iskolában mindig erélyes, és mégis csupa szeretet, nyájas, leereszkedő és mégis tekintélyes, feltétlen igazságos, kiválóan szakképzett, egyszerű és mindig következetes volt.

Legszebb elismerése munkásságának azon nagy számú tanítványok feltűnő tisztelete és ragaszkodása, a kik szívesen látogatták meg Őt, mind az utolsó napokig; legszebb elismerése azon idegen iskolák nyilatkozata, a hová az általa vezetett intézet növendékei pályájukat folytatandó kirajzottak.

Az iskola jó hírnevének egyik bizonyítéka az, hogy Pál Ferencz a kolozsvári tanító képezde volt igazgatója, a kézdi-vásárhelyi felső-népiskolai tanulóknak a felvételi vizsgálatot elengedte s azokat minden alkalommal szívesen fogadta és segítette. De nem kis munkásság jutott osztályrészül Erdélyi Károlynak a társadalom és a közügyek terén sem.

Hiszen Ő volt az, a kinek városunkban az első sajtó létesítése sikerült. Ő volt az, a ki az első helybeli lapot „Kézdi-Vásárhely és Vidéke” ezímen megindította. E lap a közönség kíváncsiára később a „Székely Közlöny” nevet vette fel s miután ez meg később politikai lappá vált, a szerkesztőséget másnak engedte át.

A régen fennálló és sok sikert elért közművelődési egyesületnek egyik szervezője, titkára; a felolvasó- és színiiskolának pedig működő tagja volt.

A város jótékony intézeteinek; a kórház, árvaház és menháznak hosszú időn át titkára. Részt vett ezen intézetek megalapítási munkálatainál minden erejével és tehetségével és bátran elmondhatjuk, hogy tollával óriási rész jutott neki az anyagiak összehozásában is.

A helybeli kaszinó választmányi tagja, s mint ilyen minden alkalommal részt vett abban, hogy ezen üdvös városi intézmény fenmaradhasson, segítessék és virágozzék.

Mint a helybeli jótékony nőegylet választmányi tagja, nemcsak tanácsadója, de segítő munkása s számtalanszor felolvasója volt ez egyesületnek. Ő volt, a ki a nőegyletnek a polgári leányiskola létesítésének eszméjét ajánlotta, megindokolta, hosszú időn át ébren tartotta, s a legközelebbi napokban pedig utolsó munkáságaképen, a szervező bizottságban elnökölt és az eszme érdekében akeziót indítva, azt a megvalósulás útjára terelte.

A kézdi-vásárhelyi és vidéki vadász-egylet létesítése mozgalmának megindítója, egyik szervezője, előbb pénztárnoka, majd a mai napig alelnöke volt.

A vármegye gazdasági bizottságának tiszteletbeli tagja. Ott működött a gazdasági egylet megalakításánál. A gazd. bizottság által rendezett kiállításoknál a miniszter által is kinevezett bíráló tag. Számtalanszor kiküldve, mint gazdasági felügyelő. Altorja község mintagazdaságának felügyelője. Arányosítási és tagosítási munkálatoknál és becsléseknél részint elnök, részint szakértő. Gazdasági téren adott utmutatásai s a „Mezőgazdaság népszerű kézi könyve” ezímen írott munkája által nagyon sok helyre egészséges elveket vitt a vidék gazdálkodásába.

Nemcsak a vármegyei lapok, de a gazdasági lapoknak is állandó munkatársa.

A földmivelési és közoktatásügyi miniszterek által megbízott tankönyvbíró.

Szt.-Katalna és Hatolyka községek miniszteri iskola látogatója.

Róm. kath. egyház tanácsi tag.

A K.-Vásárhelyen szünetelő tanuló ifjuság egyesületének elnöke. Ennek 1000 frton felül levő alapítványának kezdeményezője. Ezen egyesület egy szegény tanulóat már évenként 50 frttal segítette. Az ifjuság által rendezendő évi mulatságoknál előbb vezető elnök, utóbbi időkben hálából mindig tiszteletbeli elnök.

Kinevezése idejére esik a háromszékvármegyei tanítótestület szervezése, a hol a fiatal és lelkes igazgatónak főszerep jutván, előbb az alelnöki, később pedig két ízben az elnöki állást viselte. A lefolyt idő alatt mindig lelkes munkása, tanácsadója és irányítója a megyei tanítótestületnek, a mely, hogy a mai színvonalra juthatott, nagy mértékben neki is köszönhető.

A polgári iskolák reformálásának ügye napirenden lévén, miután ez különös mértékben követelte a polgári iskolai tanárok ébren lételet, tömörülését és együttes munkálkodását; Ő szervezte az országos polgári iskolai egyesület kebelében, a Brassó és Háromszékvármegyei polgári iskolai kör, melynek távozásáig elnöke volt.

Nagyszámú szépirodalmi, gazdasági, tanügyi és más közérdekű értekezései és hírlapi cikkeinek összegyűjtése és felsorolása, — melyeket részint mint szerkesztő, részint mint munkatárs végzett, — egyhamarjában lehetetlenség.

1898. decz. 6-án igazgatóságának 25 éves évfordulóját ünnepelték kartársai, a mikor is arcképeket és emléksorokat tartalmazó díszes albumot adtak át neki, örök becsülésük és tiszteletük jeléül. A legnagyobb esendben s a legszűkebb körben megcjtett ünneplés alkalmával azonban, nemcsak kartársai, nemcsak volt tanítványai, nemcsak a megyei és tanügyi lapok részéről, de a társadalom minden rétegéből meleg elismerésben s szerencse kívánatokban részesült. Akkor még senki sem gondolta, hogy gyengélkedő egészsége oly gyorsan rosszabbra váljék, hogy állásától megválva, nyugalomba kelljen vonulnia.

Csak nagyjában soroltuk elő Erdélyi Károly igazgatónak az iskola falain kívül értékesített munkásságát, de az elmondottak is meggyőzhetnek bárkit arról, hogy a távozó igazgatóban városunk és vidéke társadalmának mily sokoldalulag képzett, fáradhatatlanul munkás és művelt tagját kell ezután nélkülöznie. Csak nélkülöznie, mert nem fogjuk Őt elveszteni és elfelejteni soha. A mint az ő szerető, nemes lelke bizonyosan örökké visszaálmodik ide, a székely bérecek aljába, úgy intézményeink s azon tisztelet és barátság kapcsán, a mely Őt szintén örökre hozzánk fogja kötni, mi is elmegyünk gyakran gondolatban a kies Balaton partjára, hogy megkérdezzük Őt, kegyesebb-e szülő földjén a sors iránta s megadta-e egy fáradságos és munkás élet jutalmául azt a nyugalmat és jó egészséget, a melyet városunk és vidéke talán már nem adhat meg, de a melyeknek nagy közönsége azokat a legőszintebb szívvel ohajtja számára.

Isten vezérelje!

Petőfi ünneplése.

A világszabadság költője hősi halálának félszázados fordulóját készül ünnepelni a magyar nemzet. Az a nemzet, a melyet Petőfi és Kossuth Lajos feltűnése után és nevükkel kapcsolatosan nevez a világ a szabadság nemzetének. Mit akar a magyar? Petőfi nevének dicsőségét világraszóló ünnepségek keretében szerte-szét hirdetni a nagy világban? Dehát, hogy hirdethetné a nemzet annak a dicsőségét, a kitől annyi sok dicsősége eredt? Hát nem mindenütt, ott, hol a ma-

gyar nemzetet említik, az első jelző, a mi fülünkbe csendül, az, hogy a Petőfi nemzete. Ünnepekkkel meg mi hiába akarunk Petőfi szent emlékének áldozni, annak csakis itt benn az országban lehet az a haszna, hogy a tespedő közszellem a régi dicsőségen új erőre kap, hogy a nemzet, melynek költészete visszafejlődőben, újra visszatér nagysága régi forrásához, a nemzeti költészethez. De Petőfi emlékét méltón még ezzel mindig nem ünnepeltük.

Vagy talán a „Petőfi-ház” legyen az az alkotás, mely messze földről ide fogja vonni az idegeneket, hogy fényét, tündöklését megbámulják, hogy az ott összehordott szent ereklyék kultuszát, mint örök példát úgy vigyék világgá, mint a görög népek isten-kultuszát? Nem, a „Petőfi-ház”, ha közadakozásból épül, nagyon törpe alkotás lesz. A begyűlt pénzen inkább le kellene hordatni a Dunapartól azt a szobrot, melyről pirulva dadogjuk az idegeneknek, hogy ez a világ egyik legnagyobb költőjének az ércfigurája.

Az a kisszabású szobor hogy aránylik ahhoz a mérhetetlen hálához, mely titokban ott buzog a nemzet és hangsúlyozva mondjuk: a nép szívében? Mert van-e nemzet, a mely költőjének, prófétájának annyit köszönhet, mint a magyar Petőfinak? Az a szolgálat, a mit Petőfi csak a „Talpra magyar”-jával tett a nemzetnek, több, mint a mit Göthe-nek, Shakespeare-nek, Heine-nak, Homer-nak, Viktor Hugó és Puskinnak a maga nemzetei köszönhetnek. Mindegyik világhírű, mindegyiket olvassák szerte a nagy világon az északi sarktól a déli sarkig, de még sem tett egyik sem olyan szolgálatot nemzetének, mint Petőfi a magyar nemzetnek, mert ő visszaadta, felébresztette a népszabadságot.

S a végtelen birodalom helyett Adának neki egy szűk ketreczet.

Közből és homokból épült alkotással, testi élete avatag és foszladozó ereklyéinek egybegyűjtésével akarják annak a nevet dicsőíteni, aki király volt, halhatatlan hegedős a nagy szellemek birodalmában. Hát elfelejtette volna a magyar ember, hogy azt, a kit a szellemek birodalmában az első közt említenek mind a nemzetek, a ki a legdrágább szellemi örökség kincseit hagyta a nemzetére és a világra, hogy azt csak szellemi alkotással lehet ünnepelni? Hol vannak a költők, a kik dicsőségét zengik? Hát mind elnémultak. Hol a festők, akik halhatatlan alkotásaikkal dicsfénybe vonják? Hol a szobrászok, a kik vésőjükkal oly műremeket alkotnak róla, mint a szépség istennőjéről, Homérosz nemzetének nagy fia, vagy már a Petőfi nemzete Petőfivel, annyit adott a világnak, hogy meddők a magyar nők hozzá nagy, méltó fiuk szülésére?

De hisz ezt mind meghozza majd az idő. Lesz még lantosa a hazának, kinek hurja oly elbűvölően zeng róla, mint ő mirőlunk; lesz festő, ki mithos-kort alkot róla, mint Rafael Krisztusról; fel-támad még márványalakja is, melynek esodájára elzarándokolnak hozzánk a művelt nemzetek, csak az ő dalait nem fogják ösmerni még nagy német szomszédaink sem soha, mert lám, senkinek

sem jutott eszébe, hogy a világszabadság költőjének legméltóbb ünneplése az volna, ha dalait ihlett toll, a maguk eredeti szépségében lefordítaná a kulturnépek nyelvére, vagy arra a nyelvre legalább, a melyre az összes nemzetek nagy szellemi kincseit átültették, mert az irodalma a közvetítő irodalma az összes nemzeteknek.

Azok, akik megkísérlették, azok részben nem voltak költők, részben nem értették meg őt, mert nem ismerték nyelvünk muzsikájának szent akkordjait, de csak keresni kell, csak kutatni kell, van még honfi-lélek, van még istentől megáldott olyan tehetség, aki e feladattal megbirkózik, csak fel kell keresni, csak buzditani kell, csak jutalmazni kell!

Fel kell kutatni az eddig megjelent összes műfordítók műveit és ki kell keresni azt, aki a legfeneklebben tudta az idegen nyelven eldalolni Petőfi örömét, buját, szerelmét, fájdalmát és a haza fölötti kétségbeesését. Az összes világköltők meglették volna műfordítóikat, csak a költők költője, Petőfi nem? Kell, hogy legyen, aki ezt tudja, mert Petőfinak, a világszabadság költőjének az lesz a legméltóbb ünneplése, ha dalainak így meghódítjuk az egész világot és mert ő teljesen hazájáért áldozta fel magát, őt visszaadjuk halálából az egész művelt világnak. A népek lázongó embertengerében ő volt az a rendíthetetlen szikla, amelyen a világszabadság zászlaja a maga szűz vérpirosságában izzott és ahonnan az idők háborgó árja le nem moshatta. Hadd aranyozza meg most e magányos örök sziklát a művelt világ bámulatának és csodálatának sugaras fénye.

Az a férfi, aki most kulturánk élén áll és akinek oly sokszor volt része és csak nemrég is a művelt külföld ünneptetésében, annak fogékony lelke meg fogja érezni és érteni, hogy itt tenni kell és biztosan reméljük, hogy Wlassics nevéhez fog fűződni Petőfi Sándor összes költeményeinek első német és ha lehet francia vagy angol diszkiadása. Az ő neve is ott lesz azon a szellemi emlékoszlopon arany betűkkel bevésve, amely emlékoszlop Petőfi Sándor szellemének világdiadala.

G. A.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A Mihály József nyugalombahelyezésével megüresedett plébánosi állást Alsótorján most töltötte be kinevezés útján Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök. Az új plébános Balázs Ferencz, nagyszében külvárosi ifjú lelkész lett. Tehetséges, buzgó papot nyert bennne Altorja közönsége.

— **Elöléptetés.** A király kézdivásárhelyi Vass Antal beügyminiszteri titkárnak az osztálytanácsosi címet és jellegűt adományozta díjmentesen.

— **Új esperes.** A kézdi-egyházmegye espere-sévé az egyházmegye július 24-én tartott közgyűlésében most már teljes érvényességgel Bodor Géza alosernátoni pap választott meg. Remélhetőleg vége lesz ezzel a félreértéseknek, harczoknak a helyreáll a béke az egyházmegyében. Az új esperes sok jeles képességet visz hivatalba s azért megválasztásához őszintén gratulálunk. Az új esperes tudvalevőleg Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter sógora, a kinek Ilka nevű nagyműtségu húgát bírja.

— **Polgári leányiskola.** A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet, a polgári leányiskola érdekében, f. hó 25-én küldöttséget menesztett Seps-Szentgyörgyre. A nőegylet részéről jelen voltak: Székely Jánosné első papné m. elnök, Török Bálintné ellenőr, Balázs Mártonné és Farkas Miklósné rendes tagok, továbbá Balázs Márton vál. tag és Farkas Miklós jegyző. A városi hatóság képviselőjében Bartók Károly, polgármester. A küldöttség vezetője és szószoka Bartók Károly polgármester volt, a ki előszörban a Kegyelem főispán úrnál, majd a Kir. tanfelügyelőnél, azután a vármegye alispánjánál és végül Seps-Szentgyörgy város polgármesterénél, a helyzet alapos vázolója, az égető közszükség ismertetése s az eddigi törekvések előadása után, lelkes és meggyőző szavakkal tolmácsolta a nőegylet kéréseit. Elismerés és köszönet illeti ezért városunk derék és minden nemesért lelkesedni tudó polgármesterét, nemcsak a nőegylet, de a város és vidékének lakossága részéről is, a kiknek érdekeit, oly szívesen s oly tiszta szívvel szolgálta ezen alkalommal is. A jótékony nőegylet mindazon helyekről, a hol kérésével tisztelt, a legmelegebb fogadtatás és elismerés kiadmánya után, a legszebb igéretekkel távozott. Adja az Isten, hogy e mozgalom, sokak boldogságát mozdíthassa elő. Köszönetet mond a küldöttség a nyilvánosság előtt Seps-Szentgyörgy kiváló polgármesterének is, a ki a nőegylet tagjait többfelé elkálauzolván, azoknak kellemes időtöltést szerzett.

— **Személyi hír.** Erdélyi Károly polgári finiskolának derék igazgatója, tekintettel megrongált egészségére, nyugdíjazva lett s városunkból a Balaton kies vidékére teszi át lakását. Tanítótársai, régi sok tanítványai, a gondnokság és polgárság együttesen ünnepélyes bucsu-lakomát rendeznek f. év aug. 2-án tiszteletére. A ki ismeri Erdélyi Károly 25 éves tan- és közügyi munkásságát, a kiben van tehetség méltányolni a szeretettel párosult jó indulatot, az nemcsak fájó érzéssel, de bánatos könnyel kíséri a távozó igazgatót. Reméljük, hogy e bucsu-estélyen együtt fogjuk látni nagyszámú tisztelőit és igaz barátait. A kik ez estélyen részt venni akarnak, felhívtnak, hogy szándékukat szóval vagy pár sorban Balázs Márton tanár úrnál f. hó 29-ig jelentsek be.

— **Több felől történt tudakozódásokra,** esetleges félreértések kikerülése végett, kijelentjük, hogy lapunk mult számában megjelent s beküldött „Furesa” című közlemény nem a helybeli nőegyletre vonatkozik.

— **Képviselő-testületi gyűlést** tartott f. hó 24-én d. e. 10 órakor K.-Vásárhely város képviselő-testülete Bartók Károly polgármester elnökölte alatt. Első tárgya volt Dr. Wlassics Gyula miniszter és Potsa József v. b. t. t., főispán diszpolgárrá választását célzó két indítvány, melyet a képviselő-testület egyhangú lelkesedéssel elfogadott, megbízván a tanácsot az erről szóló oklevelek elkészítésével is. A város tízezer forintos fogyasztási adó tartozásának a törzsvagyonból való törlesztésébe a belügyminiszter nem hagyta helybe. A képviselőtestület újabb feladatát küld a belügyminiszterhez, mivel máshonnan nem tudja fizetni e nagy összeget. A nőegylet kérését a tervbe vett polgári leányiskola segélyezése tárgyában egy bizottságnak adta ki a képviselőtestület javaslatára. Ezenkívül még több kisebb ügy került elintézésre. Részletes tudósítás a jövő számban.

— **Bodó Péter megszökött.** Ez a hír járta be hétfőn kora reggel városunkat. A hír valóban bizonyult. A hírhedt gyilkos csak nem régen jött haza Illaváról, hol 15 évet ült volt lemhényi Lénárt József meggyilkolása miatt. Megelőzőleg még 7 évet ült börtönben 2 rendbeli büntetésért. Ugy látszik, nagyon megszerette, hogy beszéljenek, irjanak róla, mert a mult hetekben rablás miatt újból bekerült a kézdivásárhelyi törvényszék fogházába. Vasárnap este 9 óra felé az ügyeletes őrműve vette észre, hogy a Bodó Péter cellája fölött a kis ablak, helyéből hiányzik. Kötő vasakkal téglákkal együtt kiemelte Bodó Péter az ablakot onnan s lepedőjén ereszkedett le s ugyanannak a segítségével mászott át a fogház magas kerítésén is s mindezt oly ügyesen s gyorsan cselekedte, hogy az őrség mitsem vett észre belőle, csak hűlt helyét találta a cellában. Azonnal körözni kezdték a kiváló fegyencet, ki máskor is csinált még ilyen tréfát az örök nem nagy örömeire. Hogy merre vette útját, nem tudják, csak

sejtik, hogy mint máskor, most is Románia szabad levegőjére ment volna.

— **Halálozás.** Ifj. Kupán József kézdivásárhelyi kereskedő és kisegítő takarékpénztári igazgató pénztárost súlyos csapás érte: neje sz. Tóth Amália egy tiszteletről múltórnó hosszas szenvedés után f. hó 24-én jobblát szenderült. Halálával a tekintélyes Kupán, Tóth és Nagy családok borultak gyászba. Temetése f. hó 26-án d. u. történt meg nagy részvét között. Béke lengjen poraira!

— **Petőfi-ünnep és a kézdivásárhelyiek.** Az országos ünneplésből Kézdi-Vásárhely is szép részt vesz ki magának. Az évforduló napján délelőtt a róm. kath. és az ev. ref. templomokban isteni tiszteletek lesznek, melyen a városi összes hivatalok, testületek részt vesznek; délután az Unió-kertben emlékünnepele lesz, melynek minden pontja Petőfiről s Petőfitől fog foglalkozni. A műsort következő számunkban fogjuk közölni. A várost a segesváron tartandó ünnepélyen Bartók Károly polgármester vezetése alatt a tanács és a képviselőtestület tagjaiból alakult nagyobb küldöttség fogja képviselni. Ez a küldöttség viszi magával a város gyönyörű korszoruján kívül még a kaszinó, a négyesület, a kereskedő-ifjak köre, a függetlenségi és 48-as körkorszoruit. Szóval városunk elég méltón lesz képviselve Segesváron s itthon is kiveszi részét az ünneplésből.

— **Színészet.** Szalkay Lajos színigazgató kedden az „Ujfundlandi kutyával” fejezte be városunkban működését azonban a közönség nem igen nagy pártfogása mellett. A jeles társulat már szerdán új állomási helyére Makóra utazott. — Mint értesülünk a téli időszakra azaz december 10-ére Romvári Várady Lajos színigazgató — jelenleg Kovásznán működik — nyert engedélyt s így a közönségnek alkama lesz az amugy is unalmas téli estét hol eltölteni.

— **Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint,** a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, ortkopaediai gépek, műlábak, egyenes tartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitűnő speciálistát az érdeklődőknek.

— **T. Olvasóink** figyelmébe ajánljuk Orlai Sándor Palais Royal áruházát, (Budapest, IV. Koronahereczeg-utca 8.), hol ezer és ezer szebbnél-szebb tárgy van állandóan kiállítva. Különösen felemlítendő; gyémánt utánzat ékszerek, valódi arany és ezüst foglalásban, keleti gyöngyutánzatok, párisi legyezők, náaszajándékok u. m. china-ezüst áruk, bronz disz-állók, zsebórák, bőr-disz-műáruk, ezüst botok, peluche- vagy bőr varró- és ékszerdobozok, arany- és bőr övek stb. Képes árjegyzéket ingyen küld a hírneves czég, mely a meg nem felelő tárgyakat visszaveszi.

— **Tisztelet annak, a kit megillet.** Vilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett, Altonából 1897. augusztus 11-én a következőket írják: „Immár 70 éves vagyok és 10 év óta üzleti eszűben, valamint aranyér csomóban szenvedtem és sehol segélyt nem találtam. Csakis az ön Wilhelm-féle antiarthikus, antireumatikus vértisztító teája szabadított meg bajomtól 3 hét alatt. Én is úgy, mint a grófné, kinek értesítését a lapban olvastam, legszívesebben köszönetem fejezem ki önnek. Teljes tisztelettel Ackermann Christ magánzó, Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6.” Kapható minden gyógyszertárban.

Szerkesztői üzenetek.

X. X. Czikkét köszönettel vettük, de tárgyhalmaz miatt, csak jövő számunkban közölhetjük.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

SZEPLŐKET

és

MÁJFOLTOKAT,

valamint az összes

bőrtisztítástan-

ságot

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.	
1 tégely kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg
beiktatott védjeggyel el vannak látva és ké-
retik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Szám 1192-899. eln.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. igazság-
ügyminiszterium f. évi 39098. szám
alatt a kézdivásárhelyi kir. törvény-
szék épületének kibővítését és a
meglevő épület átalakítását elrendel-
vén, a szükséges munkákat biztosí-
tása céljából az árlejtés a kir. tör-
vénszék elnöki irodájában 1899. évi
július hó 27-ik napján d. e. 9 órakor
fog megtartatni, mikorra mindazok,
a kik a munkálatot elvállalni óhajt-
ják, meghívotnak.

A részletes tervek, költségvetés és
feltételek a kir. törvénszék iroda-
igazgatójánál a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

A költségelőirányzat 12087 frt 21
krban lett megállapítva az ajánlatte-
vők kötelesek azon összegnek 5% át
biztosíték képen zárt ajánlataikhoz
csatolni, esetleg annak letétbe helye-
zését igazolni, s ajánlataikat a kitű-
zött nap d. e. 9 óráig benyújtani,
mivel a későbbben érkezettek figye-
lembe vételét nem fogják.

Kézdi-Vásárhelyen, 1899. július
hó 10-én

Elnök ur távollétében:

Elekes Béla,

kir. it. táblai bíró, h. elnök.

(74) 2-3.

Kiadó lakás.

A piactéren levő régi házamat
szabad kézből, vagy folyó hó
30-án d. u. 3 órakor nyilvános
árverésen eladom. Értekezhetni
e tárgyban velem.

Czimbalmos Ferencz.

(82.) 2-2.

Sz. 2804/1899.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvénszék,
mint telekkönyvi hatóság közhirre
teszi, hogy öz. Bartha Józsefné végre-
hajtónak Bálint Lajos végrehajtást
szenvető elleni 200 frt — kr. tőke-
követelés és jár. iránti végrehajtási
ügyében, a kézdivásárhelyi kir. tör-
vénszék területén levő, Kézdi-Polyán
község határán fekvő, a k.-polyáni
192 szíjtkvben A-+ 686/2. hrsz. in-
gatlanra 160 frt, 2150 hrsz. ingatlanra
14. frt 4068 hrsz. ingatlanra
22 frt, 686/1 hrsz. ingatlanra 4 frt,
2164 hrsz. ingatlanra 19 frt, 3523
hrs. ingatlanra 39 frt, 3586 hrsz.
ingatlanra 12 frt, 3978 hrsz. ingatlanra
14 frt, 6213 2 hrsz. ingatlanra
12 frt, 8281 hrsz. ingatlanra 13 frt,
389 hrsz. ingatlanra 36 frt, 10921/1.
hrs. ingatlanra 17 frt, ezennel meg-
állapított kikiáltás árban az árve-
rést elrendelte és a hogy fennebb meg-
jelölt ingatlanok az 1899. évi aug-
usztus hó 8-ik napján d. e. 9 óra-
kor Kézdi-Polyán község házánál
megtartandó nyilvános árverésen meg-
állapított kikiáltási áron alul is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak
az ingatlanok becsárának 10 szá-
zalékát készpénzben, vagy az
1881. évi LX. törvényezikk 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi december hó 1-én
3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes érték-
papírban a kiküldött kezéhez leten-
ni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bi-
roságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű olismervényt
át kell adni.

A kir. törvénszék, mint tkvi ha-
tóság.

K.-Vásárhelyen, 1899. évi május
hó 1-ső napján.

Veress,

(83.) 1-1. kir. törvénszéki bíró

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása 100 kötetben teljesen elkészült

Jókai Mór összes műveinek

Megrendelhető
a legelőnyösebb
részletfizetések
mellett.

Nemzeti kiadása

100 kötet

diszkötésben,

2000 íven, finom papíron
nyolczadrét alakban.

250 forint.

Az Irodalom minden barátja, a nagy költő génuszának minden tisztelője siessen megszerezni a nemzeti kincsét,
hogy az minden magyar ház könyvespolcát ékesen díszítse, ereklje gyanánt szálljon nemzedékről nemzedékre.

A megszerzési módokatok páratlanul előnyösek és lehetővé teszik, hogy mindenki
minden anyagi megerőltetés nélkül egy örökbecsű könyvtár birtokába juthasson,

A ki havonként 2 frtet azaz naponként alig 7 krt szán a fenkölt célra, az megszerezheti magának
ezt a könyvtárt, mely páratlan az egész világirodalomban.

Révai Testvérek Irod. Int. Részv.-társaság könyvkereskedéséből, Budapeston.
VIII., Üllői-ut 18. czennel megrendelem

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁT
100 kötetben, 2000 íven, vázcon diszkötésben 250 frtért

2	frtes havi részletfizetés mellett szállítatik az első	12	kötet
3		24	
4		36	
5		48	
6		60	
7		72	
8		84	
9		96	
10		108	

Minden 10 részlet lefizetése után egy további sorozat szállítatik. A részletfizetések
be nem tartása esetén az összes kiadás összegét postai megbízás útján,
a postaköltségek behajlása mellett behajlatni. A postai megbízás be nem váltása esetén
a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes mű vételére esedékesse válik.

Kelt: _____

Aláírás és pontos cím: _____

A ki tehát még nincs birtokában ennek az iro-
dalmi ereklyének, az töltse ki a mellékelt megren-
delőlapot, vágja ki és egy levelezőlapra ragasztva
küldje be hozzánk.

RÉVAI TESTVÉREK

Irodalmi Intézet Részvénnytársaság
Budapest, Üllői-ut 18.

Irodalombarátok

a kik előfizetőket gyűjteni
késznek, nagy jutalomban
részesülnek fáradságukért